

And he – **ופליגא דרבי פדת דאמר רבי לא אסרה תורה אלא כולי** –
argues with **ר' פדת**, for **ר' פדת** said; the **תורה** only forbade, etc.

OVERVIEW

The גמרא states that (the ברייתא which was cited by) רב יוסף (which prohibits ר' פדת from eating) ר' פדת. For ר' פדת maintains that the תורה forbids only גילוי עריות (but not [even] קירוב בשר). Our תוספות offers various views from where we derive that ר' פדת argues with רב יוסף.

תוספות asks:

תימה מנא ליה דפליגי דילמא מדרבנן אסור אפילו הוא בבגדו –

It is astounding; why does the גמרא assume that ר' פדת and ר' יוסף are arguing, perhaps ר' פדת agrees that מדרבנן it is forbidden even if הוא בבגדו, and when ר' פדת said it is not אסור he meant מדאורייתא!

ר' פדת and רב יוסף view how we derive that רש"י cites תוספות:

ורש"י דפירש כאן¹ כיון דמדאורייתא לא אסור אלא תשמיש ממש –

And ר' פדת who explained here, since according to only actual
מדאורייתא (and not בקירוב בשר), therefore -

מדרבנן לא אסור אלא קירוב בשר² –

אסור,³ but not בבגדו, הוא, this explains the assumption that ר' פדת and ר' יוסף argue.

disagrees with פירש"י. The aforementioned explanation -

לא נהירא דמסתמא לא פליגי אמתניתין דלא יאכל הזב עם הזבה –

Is not acceptable, for presumably פדת ר' does not argue on our משנה which states that **a זב should not eat with a זבה**, out of concern of עבירה, it is therefore evident that the רבנן forbade more than just קירוב בשר.

פירש"י asks an additional question on תוספות

ועוד וכי לית ליה דאשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור⁴ –

And furthermore; does not ר' פדת maintain that regarding אשת רעהו it is

¹ בד"ה גילוי.

² תשמיש (closeness of the flesh) indicates that they are physically touching but there is no

³ The rationale is that the רבנן are only one more level (קירוב בשר ממש) but not two levels (הוא בבגדו).

⁴ This question is specifically directed to רש"י who maintains that הוא בבגדו is merely an extension of אסור by א"א. [When רש"י states אסור וכך' הוא בבגדו must be אסור by א"א.] (see previous footnote # 1). Therefore בדיקת בגדים cannot be אסור מדרבנן that is regarding a נדה but not (necessarily) an א"א.

even if **בבגדה** **הוא בבגדו והיא בבגדה** **אסור** **גוזר** **more** **than just** **בשר** **קירוב** **בשר** **Why** **then** **can** **we** **not** **assume** **that** **even** **according** **to** **פדת** **ר' פדת** **that** **הוא** **is** **אסור** **מדרבנן** **by** **א** **נדה** **is** **בבגדו**

offers his explanations:

ומפרש רבינו תם דפליגא דרבי פדת –

And the ר"ת explained that the reason the גמרא assumes that רב יוסף argues with פדת ר', is -

דכיון דלא אסרה תורה אלא קריבה של גילוי עריות בלבד –

Because since the תורה only prohibited a closeness of (תשמיש) - גילוי עריות **אם כן אין לנו לאסור ולגזור אלא כעין שאסר הכתוב דהיינו דיעות⁵ בלא שינוי –**

Therefore the רבנן can only prohibit and decree regarding conduct which is similar to that which the תורה prohibited, which is situations where there are two minds (and) without change (the circumstances are regular) -

כגון לא יאכל הזב עם הזבה –

For instance the prohibition of הזבה עם הזבה, לא יאכל הזב עם הזבה, they are aware of each other and find themselves in normal circumstances -

אבל הוא בבגדו והיא בבגדה דאיכא דיעות ושינוי –

However in a case of הוא בבגדו והיא בבגדה where there is dual awareness and also an unusual circumstance -

לא יסבור⁶ רבי פדת דאפילו באשת איש הוא בבגדו והיא בבגדה שרי⁷ –

is הוא בבגדו והיא בבגדה that אשת איש will maintain that even by פדת is permitted and certainly by א נדה it is permitted.

offers an alternate explanation:

ורבינו יצחק פירש ופליגא דרבי פדת –

And the ר"י explained the 'פדת' in this manner -

כיון דאית ליה דלא שייך לשון קריבה אלא בגילוי עריות ממש⁸ –

Since ר' פדת maintains that the expression of קריבה (closeness) applies only to actual עריות -

ואם כן ואל אשה נדה לא יקרב תשמיש ממש –

So perforce the פסוק of לא יקרב (which was cited previously

⁵ דעות means that there is another person who can prevent transgressing the prohibition.

⁶ Others amend this to read 'פ' וכו' דסבור ר"פ וכו'. See however הזהב.

⁷ According to the ר"ת (see previous מה) the אסור of וכו' בבגדו is only מדרבנן and ר"פ argues that there was never such a גזירה (see footnote # 4 [to avoid the apparent contradiction in תוספות]).

⁸ derives from the words (לגלות ערוה) that it means תשמיש ממש only.

[from יחזקאל] means **actual תשמיש**, therefore -

שוב אין ללמוד בהיקש מאשת איש לאסור הוא בבגדו כולי –

We cannot go back and derive through a היקש from (רעהו) איש to forbid by a נדה if it is הוא בבגדו, etc. -

לאפוקי לשון קריבה ממשמעותו⁹ –

which will uproot the expression קריבה from its meaning (of תשמיש ממש).

פירוש ר"י is not satisfied with תוספות

דוחק הוא דהא אשת רעהו לא טמא משמע תשמיש ממש –

And this explanation is lacking; for the פסוק of טמא לא טמא, indicates (קירבה) - (this is the meaning of טמא, at least as much as קירבה) תשמיש ממש

ואפילו הכי אסרינן הוא בבגדו והיא בבגדה¹⁰:

And nevertheless we forbid והיא בבגדה and we do not say that you cannot be מפקיע the טמא לשון from its meaning, similarly by נדה we can also say that even though it says קירבה, nevertheless אסור הוא בבגדו וכו' is.

SUMMARY

ר"פ maintains that הוא בבגדו is permitted (by a נדה) since: a) מדאורייתא there is only an איסור for תשמיש therefore מדרבנן there can only be an איסור for קירוב דעות ושינוי (רש"י) בבגדו and not בשר (ר"י); b) there can be no איסור where there are משמעות פסוק from its meaning, similarly by נדה we can also say that even though it says קירבה, nevertheless אסור הוא בבגדו וכו' is.

THINKING IT OVER

1. According to the ר"י that there can be no איסור of הוא בבגדו by a נדה since the פסוק states לא יקרבו¹¹, why then is there the prohibition of לא יאכל הזב עם¹²?

2. א"א by איסור בבגדו וכו' is there an איסור of הוא בבגדו by a נדה since the פסוק states לא יקרבו¹¹, why then is there the prohibition of לא יאכל הזב עם¹²?
However why does תוספות assume that there is an איסור of בגדו by א"א¹⁴ according to רב פדת¹⁵?

⁹ See 'Thinking it over' # 1.

¹⁰ See 'Thinking it over' # 2.

¹¹ See footnote # 9.

¹² See מהרש"א.

¹³ See footnote # 10.

¹⁴ Especially since it is apparent from תוספות that according to the ר"ת there is no איסור of הוא בבגדו by א"א (see footnote # 6 & 7).

¹⁵ See מהרש"א (הארוך).